

Asia: VN/10574/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kymenlaakson liitto antaa lausuntonsa hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan, että datakeskukset siirrettäisiin alemmasta sähköveroluokasta (luokka II) yleiseen veroluokkaan (luokka I). Kymenlaakson liitto suhtautuu esitykseen erittäin kriittisesti ja katsoo, että muutosta ei tule viedä eteenpäin.

Datakeskuksilla merkittävä rooli aluekehityksessä ja puhtaassa siirtymässä

Datakeskukset ovat olennainen osa digitalisoituvaa yhteiskuntaa ja toimivat perusinfrastruktuurina niin julkiselle sektorille kuin yrityksille. Kymenlaaksossa on tehty pitkäjänteistä ja strategista työtä datakeskustoimialan edistämiseksi, ja alueella on parhaillaan käynnissä useita merkittäviä hankkeita. Näillä investoinneilla on keskeinen rooli aluetaloudessa, työllisyydessä ja verotulojen kasvussa – vaikutukset ovat paitsi suoria, myös moninkertaisesti kertautuvia alihankinta- ja palveluketjuissa.

Lisäksi datakeskukset tukevat puhdasta siirtymää: ne hyödyntävät uusiutuvaa sähköä, edistävät energiainfran kehittämistä ja tuottavat hukkalämpöä, jota voidaan hyödyntää kaukolämpöratkaisuissa. Datakeskukset voivat myös osallistua sähköverkon tasapainottamiseen ja parantaa huoltovarmuutta.

Lakimuutoksen valmistelu puutteellista ja riskialtista

Lakiesityksen valmistelussa on Kymenlaakson liiton näkemyksen mukaan vakavia puutteita. Esitystä on laadittu kiireellä, ilman riittävää vuorovaikutusta alan toimijoiden, kuntien ja aluekehittäjien kanssa. Vaikutusarviot ovat jääneet pinnallisiksi, eikä esityksessä ole huomioitu kilpailijamaiden – kuten muiden Pohjoismaiden tai EU-alueen – verokäytäntöjä, joilla houkutellaan juuri tämänkaltaisia investointeja. Lausuntoajaksi annettu vain noin viikon pituinen aika on liian lyhyt hyvän hallintotavan täyttymiseksi.

Verotuksellisten ehtojen heikentäminen murentaa Suomen houkuttelevuutta datakeskusten sijaintimaana ja uhkaa ohjata investoinnit muihin maihin. Esityksen toteutuessa vaarana on, että Suomesta tulee ainoastaan sähköntuottajamaa, ja datakeskustoiminta sekä siihen liittyvä arvonluonti toteutuu muualla.

Mahdolliset muutokset sähköverotukseen tulee valmistella huolellisesti, läpinäkyvästi ja tiiviissä vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa. Mikäli veroluokkaa halutaan jatkossa tarkastella, tulee vaihtoehtona selvittää alemman veroluokan säilyttämistä tiukemmin ehdoin – esimerkiksi puhtaan energian käytön, hukkalämmön hyödyntämisen, työllistävän vaikutuksen tai sähköverkon sähköreservin tukemisen perusteella.

Kymenlaakson liiton näkemyksen mukaan esitettyä sähköverolain muutosta ei tule edistää eikä toteuttaa.

Hering Frank
Kymenlaakson liitto

Vuorinen Lotta
Kymenlaakson liitto